Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för verksamhets- och ledningsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-29

Diarienummer:
KN 2019/450

Handläggare:
Renee Roslycke

Budgetunderlag 2020 för Kulturnämnden

Ärendebeskrivning

Som en del i arbetet med budget 2020 för Region Stockholm ska nämnder och bolag utarbeta ett budgetunderlag. Budgetunderlagen ska fånga strategiska frågor som berör kärnverksamheten. Fokus ska ligga på de frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under kommande år utifrån förändringar i omvärlden och i den egna verksamheten.

Senast den 20 juni ska budgetunderlag 2020 beslutat av kulturnämnden lämnas till regionledningskontoret. Ärendet ska vara berett med tjänstemän på regionledningskontoret senast den 4 juni.

Ärendet tas fram i IT-verktyget Stödet utifrån anvisningar och mallar från regionsledningskontoret.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
Budgetunderlag 2020
Investeringsplan 2020–2029

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Fastställa kulturnämndens budgetunderlag 2020 med plan för åren 2021–2023 i enlighet med förvaltningens förslag
2. Överlämna föreliggande förslag till regionstyrelsen för fortsatt beredning
3. Att förklara paragrafen omedelbart justerad

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Nämndens verksamhet ryms inom de ekonomiska förutsättningar som fullmäktige fastställt för perioden 2020 - 2023. Givet de förutsättningar som redovisats ser förvaltningen inga skäl till att resultatkraven inte uppnås.

En prioriterad strategisk fråga är att ansvar och roller vad gäller ägandeskapet av Region Stockholms konstbestånd behöver förtydligas. I övrigt är det angeläget att vidmakthålla och fördjupa det reformarbete som genomförts under senare år.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet beaktar landstingets Miljöpolitiska program 2017-2021 och tillser att arbetet överensstämmer med landstingets mål, vision och policy.

Bifogade bilagor

Budgetunderlag 2020
Investeringsplan 2020–2029

Beslutsexpediering

Ärendet som beslutats av nämnden samt signerat protokollsutdrag över beslutet expedieras i enlighet med anvisningar till regionsledningskontoret senast 20 juni 2019.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Renee Roslycke
Avdelningschef

Region Stockholm

Diarienummer
KN 2019-450

Kulturnämnden

Budgetunderlag inför budget 2020 för Region Stockholm

Innehållsförteckning

1 Omvärldsanalys 3

2 Verksamhet 5
2.1 Strategiska och prioriterade verksamhetsförändringar 5
2.2 Förändringar av investeringsplanen 6

3 Ekonomiska förutsättningar 7
3.1 Resultaträkning 8
3.2 Balansräkning 10

Bilagor

Bilaga 1: Excelbilaga-1-investeringsplan-2020-2029

1 Omvärldsanalys

Det kulturpolitiska landskapet har under de senaste åren präglats av en stark förändring. Kulturens betydelse för samhällsutveckling, social hållbarhet och stadsplanering uppmärksammas allt mer. Den så kallade kultursamverkansmodellen för fördelning av statliga regionala medel omfattar samtliga län/regioner förutom Region Stockholm, vilket å ena sidan riskerar att marginalisera regionens – och länets kommuners - kulturpolitik ur ett nationellt perspektiv, å andra sidan skapar möjligheter för länet att självständigt formulera sina prioriteringar. Roller och ansvar mellan statliga, regionala och kommunala kulturpolitiska insatser behöver förtydligas.

Även Region Stockholm har omformulerat sin kulturpolitik under senare år och uppfattas nu mer som en strategisk samordnande aktör, med bidragsgivning, främjande och konstnärlig gestaltning som grund. Förändringsarbetet har omfattat nya målformuleringar som än tydligare betonar kulturens och konstens roll, översyn av olika bidragsformer, framtagande av en regional kulturstrategi som en del av den regionala utvecklingsplanen RUFS 2050 samt inordnande av vissa länskulturfunktioner. Förvaltningen menar att det är angeläget att denna nya inriktning både kan vidmakthållas och fortsätta.

Som nämnts ovan bör den regionala samverkan vara en bärande princip för Region Stockholm som kulturpolitisk aktör. Samverkan innefattar kulturnämndens samtliga ansvarsområden, varför arbetet med framtagande av en folkbildningsstrategi för stockholmsregionen samt en regional idrotts- och friluftsstrategi ska utarbetas i dialog med berörda aktörer. Det finns sedan några år tillbaka en förväntan från länets kommuner, kulturinstitutioner och – utövare att förvaltningen ska agera i denna riktning. Genomförandet och implementeringen av kulturstrategins utpekade prioriteringar ställer krav på processer för dialog och konkreta insatser. En särskild utmaning gällande stödgivning till kulturlivet rör behovet av att dels begränsa de krav som ställs på återrapportering i syfte att värna den konstnärliga friheten, och dels att i kommande beslut om stödnivåer göra de omprioriteringar som är nödvändiga givet de resurser som finns.

Kulturnämnden bedriver ett framgångsrikt arbete med den konstnärliga gestaltningen som följer av aktuella nyinvesteringar. Dessa sätter samtidigt också ljuset på flera otydligheter gällande konstinnehavet, som delvis kartlagts under 2019. Främst handlar detta om ansvar och roller som följer av ägandeskapet av Region Stockholms drygt 60 000 verk samtidigt som värdet av konstbeståndet har ökat väsentligt. Därutöver tillämpas sedan 2019 principen om att nämnder och bolag inte ska vara bärare av fria nyttigheter vilket ytterligare accentuerat behovet av ett tydliggörande. Kulturnämnden har historiskt varit bärare av kostnader förknippade med innehavet, som exempelvis evakueringar, restaureringar men också förråd och inte minst arbetslokaler trots att den formellt inte är ägare av konsten. Ägandeskapet behöver tydliggöras i budget 2020 samtidigt som vissa av dessa kostnader behöver genomlysas utifrån fria nyttigheters-principen. Vidare har de senaste årens gestaltningsarbete ökat fokus på hur Region Stockholm tolkar den s.k. procentregeln och därmed beräkningen av konstanslaget; ett

arbete pågår i denna riktning. Utvecklingen med regionfinansierad vårdverksamhet som bedrivs i privatägda fastigheter och som därmed inte genererar medel till konstanslag riskerar att utarma konstbeståndet. För att konsten ska bidra till läkande miljöer krävs förmedlande insatser.

Otydligheter finns även i förhållande till trafikförvaltningens arbete med konstnärliga gestaltningar. Kulturnämnden har det yttersta kulturpolitiska ansvaret och risken med denna uppdelning är att den skapar ineffektivitet och skadar det koncerngemensamma förhållningssättet. Nämndens förvaltning har med hjälp av bl a regionledningskontoret utrett samarbete med trafiken.

Regionarkivet har i uppdrag att styra, stödja och följa upp Region Stockholms informationshantering samt att ta emot, förvalta och tillhandahålla regionens slutarkiverade information över tid. Utmaningen för regionarkivet de kommande åren är att fortsätta den påbörjade omställningen till en ökad mängd digitalt lagrad information samtidigt som processen för arkivering och förvaltning av analog information fortsätter. Mängden analoga arkiv ökar då verksamheterna vill effektivisera sitt lokalnyttjande. Efterfrågan på digitala leveranser ökar vilket medför att regionarkivet behöver bygga ut lagring och förvaltning av Region Stockholms e-arkivmiljö samt utveckla verktyg för att kunna ta emot fler typer av digital information. Även inom tillsynsverksamheten ställs nya krav på styrning, stöd och uppföljning när regionen digitaliseras. Nationellt pågår en arkivutredning som syftar till att föreslå en ny arkivlagstiftning som bättre motsvarar pågående samhällsutveckling. Regionarkivet bedömer att en kommande lagändring innebär ett ökat ansvar för vårdinformation som skapas hos privata vårdgivare på uppdrag av regionen.

Fastän kulturförvaltningen inte kommer att samlokaliseras med de andra centrala förvaltningarna är en förtätning av lokalerna och övergång till behovsbaserat arbetssätt nödvändigt vilket även kommer att medföra vissa investeringar.

2 Verksamhet

2.1 Strategiska och prioriterade verksamhetsförändringar

Som nämnts ovan ingår inte Region Stockholm i den s.k. kultursamverkansmodellen vilket kan komma att förändras. Arbete utifrån den regionala kulturstrategins prioriterade insatsområden fortsätter under 2020 både vad gäller verksamhetsinriktning och form. En folkbildningsstrategi liksom en idrottsstrategi för Stockholmsregionen tas fram.

Utveckling och förtydligande utifrån främst kommunernas behov av de främjande länskulturfunktionerna - Dans och Cirkus i Stockholms län, Film Stockholm och Regionbiblioteket men även Länsmusiken Stockholm och Stockholms läns museum - som en följd av inordnandet, fortsätter under 2020. Det handlar bland annat om att enligt uppdrag och beslut i fullmäktige inordna museets verksamhet med anpassat uppdrag. Under 2019 processas en regional biblioteksplan tillsammans med länets kommuner och bibliotek som kommer att innebära ett tydliggörande av verksamhetsinriktningen 2020. Därutöver utreds för närvarande hur en länsmusikfunktion bäst kommer regionens invånare till nytta. Film är både en kreativ näring och en uttrycksform som bidrar till berättelser om Stockholmsregionen. Regionens roll gällande filmproduktion behöver förtydligas.

Som nämnts ovan avser nämndens förvaltning att under 2020 fortsatt prioritera tydliggörandet av konstrelaterade insatser inom Region Stockholm i nära samarbete med berörda förvaltningar och bolag. Otydligheterna riskerar att viktiga värden går förlorade.

Ett digitaliserat arbetssätt både effektiviserar processer och underlättar för medarbetarna samt förmedlar bilden av en förvaltning som arbetar i enlighet med ovan nämnda kulturstrategi. System och IT-verktyg behöver anpassas till lokala behov och medarbetarna erhålla kontinuerlig kompetensutveckling. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla en digital mötesplattform där medarbetarna på ett effektivt sätt kan kommunicera med relevanta aktörer i länet för avstämning av aktuella processer. Länskulturfunktionerna fortsätter projektet med att utveckla en digital karta över regionen där det på ett tydligt och överskådligt sätt går att följa pågående arbete och planera nya insatser.

Kulturförvaltningen arbetar löpande och i enlighet med plan med effektiviseringar för att frigöra medel till länets kultur- och föreningsliv. Som ett led i denna process kan särskilt nämnas inordnandet av Regionbibliotek Stockholm och Dans i Stockholms stad liksom den pågående processen kring Stockholms läns museum. Administrativa rutiner ses över och nya tekniska lösningar som bidrar till tidsbesparande förbättringar eftersträvas samtidigt som förvaltningens olika processer gås igenom och effektiviseras. Syftet är att kvalitets- och rättssäkra dessa, tydliggöra ansvar och roller samt arbeta kostnadseffektivt med en god servicenivå.

Att delar av de kostnader som förvaltningen nyttjat men tidigare belastats

regionledningskontoret, exempelvis upphandlingar, från 2020 debiteras förvaltningen kommer att innebära en inte obetydlig ökning av administrativa kostnader.

Med anledning av att regionarkivets personalresurser måste fokuseras på en verksamhet i utveckling behöver vissa sidotjänster avvecklas. Där ingår deponitjänster rörande biobankspreparat, både vanlig hyllförvaring och frysförvaring samt ordningsarbeten för andra myndigheter i regionen. Konsekvensen av detta blir att intäkterna minskar samtidigt som behovet av ekonomiska resurser ökar då regionarkivet nu har två parallella arkiveringsprocesser att förvalta.

2.2 Förändringar av investeringsplanen

Beslut är taget att inte ingå i den större samlokaliseringsprocessen samtidigt som förvaltningen förbereder en övergång till ett mer behovsbaserat arbetssätt. Inköp av möbler, AV-utrustning samt ombyggnad kommer att finansieras av kulturförvaltningens investeringsplan. En förtätning kommer att ske genom att hela eller delar av verksamheterna vid Film Stockholm och Stiftelsen Stockholms läns museum samlokaliseras med övriga förvaltningen, exklusive regionarkivet. Processen har påbörjats och tidplanen är inte fastställd. Investeringsmedel kan komma att tas i anspråk 2019 och 2020.

För 2020 är upptaget 2,3 mkr i investeringsplanen. Investeringarna avser förändring till behovsanpassat arbetssätt, IT-investeringar till Regionarkivet samt utrustning till filmen.

3 Ekonomiska förutsättningar

Nämndens verksamhet ryms inom de ekonomiska förutsättningar som fullmäktige fastställt för perioden 2020 - 2023. Givet de förutsättningar som redovisats ser förvaltningen inga skäl till att resultatkraven inte uppnås.

Verksamhetsåret 2018 överfördes ansvaret för regionarkivet och biblioteket i regionhuset från regionstyrelsen till nämnden. Utifrån en skriftlig överenskommelse gjordes en första teknisk justering 2018. Den slutliga tekniska justeringen för IT-kostnader med 2 mkr återstår att justera 2020. I nuläget bokförs IT-kostnaderna på regionledningskontoret.

En styrande princip som uttrycks i budget 2019 för Regions Stockholm är att nämnder och bolag ska bära sina egna kostnader och att s.k. fria nyttigheter ska begränsas. Som nämnts ovan pågår ett utredningsarbete inom kulturförvaltningen om möjlighet att ta ut ersättning för tjänster kopplade till regionens konstinnehav och regionarkivet. Avisering har också skett att nämnden kommer att debiteras för tjänster avseende juridik, upphandlingar och inköp vilket leder till ökade kostnader för nämnden.

Enligt dess reglemente har kulturnämnden tillsynsansvar över Region Stockholms konstbestånd och ska stödja övriga nämnder och bolag vad gäller konst. Nämnden ska mot ersättning erbjuda nämnder och bolag konstrelaterade tjänster. Ägandeskapet av konstbeståndet behöver förtydligas vilket också kan komma att få konsekvenser för roller och ansvar. Kulturnämndens ansvar är primärt kulturpolitiskt och att med konst berika invånarnas möte med Region Stockholms verksamheter.

Utifrån uppdraget om kostnadseffektivisering med fokus på mera medel till kärnverksamheten sker ett kontinuerligt arbete med att använda digitala lösningar, minimera kringkostnader samt att hitta smartare sätt att utföra verksamheten. Ett exempel för 2020 är att kulturförvaltningens IT-drift kommer att kvarstå i egen regi vilket genererar en mindre kostnadsökning än om den hade övergått i central regi som tidigare planerades.

Beslut är taget att förvaltningen inte ingår i den större samlokaliseringsprocessen samtidigt som förvaltningen förbereder en övergång till ett mer behovsbaserat arbetssätt. Inköp av möbler och AV-utrustning kommer att finansieras av kulturförvaltningens investeringsplan. Mindre ombyggnationer tas med i nytt hyresavtal. En förtätning kommer att ske genom att hela eller delar av verksamheterna vid Film Stockholm och Stiftelsen Stockholms läns museum samlokaliseras med den övriga förvaltningen. Processen gäller dock inte regionarkivet. Arbetet i enlighet med ovan har påbörjats om än tidplanen inte är fastställd. Investeringsmedel kan komma att tas i anspråk 2019 och 2020.

Investeringsramen för 2020 uppgår till 2,3 mnkr.

Från och med 2019 gäller ett budgettak för ersättning till folkhögskolorna. Vilka principer som ska gälla kommer att utredas och förtydligas 2019 och dessa utgör därmed grund för 2020 års ersättning.

I nuläget har regionen inget gällande avtal med STIM. Uppskattning av kostnader är osäkra samtidigt som retroaktiv ersättning utifrån tidigare gällande avtal har bokförts på balanskonto.

Preliminär tabell över anslag per verksamhetsområde, 2019-2023

Verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Stöd till regional kulturverksamhet	84 008	84 658	84 658	87 958	91 958
Stockholms konserthus	161 000	164 000	167 000	170 000	173 000
Stöd till föreningsliv	48 835	48 835	48 835	49 335	49 835
Stöd till folkbildning	93 311	93 311	93 311	93 811	94 311
Konstverksamhet	4 100	4 100	4 100	4 600	5 100
Kultur och hälsa i vård och omsorg*	11 590	11 590	11 590	11 590	12 090
Främjande länskulturfunktioner	28 600	29 100	29 100	29 600	30 100
Landstingsarkivet	51 800	51 800	51 800	52 300	52 800
Gemensamma kostnader	46 756	49 606	50 406	52 306	53 306
Summa anslag	**530 000**	**537 000**	**540 800**	**551 500**	**562 500**

*varav 1,1 mkr årligen i ersättning till STIM

Bidraget till Stockholms konserthus ökar med 3 mkr 2020 enligt avtal.

De gemensamma kostnaderna ökar 2020 till följd av pris- och löneuppräkning (ca 0,8 mkr), ökat PO-pålägg (ca 0,5 mkr), ökade avskrivningskostnader (ca 0,7 mkr), ökade IT-kostnader (ca 0,3 mkr) samt engångskostnader för flytt och arkitekt (ca 0,6 mkr).

3.1 Resultaträkning

Resultat*	Utfall 2018	Prognos 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Anslag	471	530	537	541	552	563
Övriga bidrag	16	18	15	15	15	15
Övriga intäkter	66	46	20	20	20	20
Verksamhetens intäkter	**552**	**594**	**572**	**576**	**586**	**597**
Personalkostnader inkl inhyrd personal	-72	-80	-78	-79	-82	-83
Lämnade bidrag	-402	-415	-417	-420	-427	-436
Lokal- och fastighetskostnader	-25	-30	-30	-31	-31	-32
IT- och telekostnader	-3	-7	-10	-9	-9	-9
Övriga kostnader	-46	-61	-35	-34	-35	-35
Verksamhetens kostnader	**-548**	**-593**	**-570**	**-574**	**-584**	**-595**

Resultat*	Utfall 2018	Prognos 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Avskrivningar	-1	-1	-2	-2	-2	-2
Finansnetto	0	0	0	0	0	0
Resultat**	**2,6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* mkr
** Avser resultat före bokslutsdispositioner

Anslaget ökar med 1,3 procent 2020, 0,7 procent 2021, 2 procent 2022 och 2 procent 2023.
För 2021 erhålls följaktligen inte full kompensation för löne- och kostnadsökningar vilket medför att omprioriteringar inom nämndens anslag kommer att behöva göras.

År 2018 var de övriga intäkterna höga vilket berodde på överföringen av regionarkivet och biblioteket i landstingshuset från regionledningskontoret till kulturförvaltningen. Anslaget för verksamheterna fakturerades under 2018 och bokfördes som en övrig intäkt. Från och med 2019 ingår dessa intäkter i kulturnämndens anslag.

De övriga intäkterna beräknas minska de kommande fyra åren i förhållande till utfall 2018 och prognos för helåret 2019 vilket beror på att regionbiblioteket och länsmusiken har fått tillfälliga projektbidrag från Statens kulturråd under 2018 och 2019.

I planen för de kommande åren minskar konstavdelningens budget för inköp och vidarefakturering av konst, från knappt 33 mkr i prognosen för 2019 till uppskattningsvis 9 mkr årligen 2020-2023. Detta är den största orsaken till förändringen av de övriga intäkterna och kostnaderna.

Förändringen av personalkostnaderna i prognos 2019 och i plan för 2020 beror på minskad budget för inhyrd personal och minskat antal tillfälliga anställningar inom konstavdelningen till följd av att NKS-projektet avslutas. Pålägget för personalomkostnader ökar från 47,71 procent 2019 till 49,06 procent 2020, vilket motsvarar ca 600 tkr i ökade årliga kostnader för förvaltningen.

Ökningen av IT-kostnaderna 2020 beror framförallt på att regionarkivet kommer att debiteras för sina IT-tjänster med 2 mkr. Kostnaden bokfördes på regionledningskontoret 2019. Utifrån en skriftlig överenskommelse gjordes en första teknisk justering 2018. Återstår den slutliga tekniska justeringen 2020.

3.2 Balansräkning

Balansräkning*	Utfall 2018	Prognos 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Anläggningstillgångar	3	6	7	7	6	5
Omsättningstillgångar	53	53	50	50	50	50
- varav kassa och bank	*28*	*28*	*25*	*25*	*25*	*25*
SUMMA TILLGÅNGAR	56	59	57	57	57	55
Eget kapital	**3**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**
Avsättningar	**6**	**7**	**0**	**0**	**0**	**0**
Skulder	**48**	**50**	**57**	**57**	**56**	**55**
- varav långfristiga skulder	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav kortfristiga skulder	*48*	*50*	*57*	*57*	*56*	*55*
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	56	59	57	57	57	55

* mkr

Att de materiella anläggningstillgångarna ökar beror främst på inköp av möbler och AV-utrustning som planeras under 2019 och 2020. Lokalerna ska anpassas till behovsanpassat arbetssätt i enlighet med samlokaliseringsprojektets intentioner.

Avsättningarna som avser ersättning till STIM beräknas utbetalas under 2020 efter att nytt avtal slutits.

De budgeterade omsättningstillgångarnas nivå vid årssluten beror till stor del på att bidragen till folkhögskolorna utbetalas i januari nästkommande år. Även de kortfristiga skuldernas storlek kan hänföras till dessa utbetalningar.

Bilaga 6: Investeringar annan verksamhet 2019–2028

Mkr	Total investeringsutgift			Investeringsutgifter										
	Förslag till ny total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2019	Ackumulerad förbrukning tom 2018-12-31	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
1. Kulturnämnden															
Ospecifierade objekt < 100 mkr															
Nyinvesteringar															
Ersättningsinvesteringar				7,9	4,6	2,3	1,9	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa Kulturnämnden				**7,9**	**4,6**	**2,3**	**1,9**	**1,9**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**